

תא חוו, לא תשבח בהני קרא כי להזון לישנא, אלא לא איניש, (טהילים עא) גם לשוני כל היום תהגה צדקה. ולא את משבח בהני קרא בקדשא בריך הוא, יבגין לך יתובון לארעזון, ויהב קדשא בריך הוא רית חכמתא בהזון, לישנא דלהזון פהוין פדר.

(עד כאן אינומן מהוזהר):

ויהי יעקב וגוי, רבי חייא פתח ואמר, (ישעה ט) ועמדו כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגוי, ובאיין איין ישראל, יתר מפל עמיון עבדי עבודת כוכבים ומולות, דקדשא בריך הוא קרא לון צדיקים. לאחמין לון ירותה עלמין בעלמא דאתה, לאתעננא בההוא בעלמא, כמה דכתיב, (ישעה נח) אז תתענג על ה. מי טעם. בגין דמתಡבקין בגופא דמלפאת, כתיב, (דברים ז) ואתם תדקיכם בה אליהיכם חיים כלכם היום.

לשון הקודש

בא ראה, לא תמצא בפסוקים הללו ויהי יעקב וגוי. רבי חייא פתח ואמר, (ישעה ט) ועמדו כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגוי. אשריהם ישראל יותר מפל אמות עבדי עבורת כוכבים ומולות, שהקדוש ברוך הוא קרא אותם צדיקים להזריש להם ירשת עולמים בעולם הבא, להתענג באותו עולם, כמו שבתובן חכמה, לשונם תהיה תמיד. עד כאן אינומן מהוזהר (ישעה נח) אז תתענג על ה. מה הטעם?

רבי יצחק פָתָח וַיֹּאמֶר, וְעַמְךָ בְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אָרֶץ, הָאֵי קָרָא רֹזֵא עַלְאָה אֲיַהוּ בֵין מַחְצִידִי חֲקָלָא, דְהָא בְּרוֹזָא דְאַגְּדַתָּא תְּנִי רַבִּי שְׁמֻעוֹן. דְאַחֲסָנָת יְרוֹתָא עַלְאָה דְהָיָה אָרֶץ, לִית מָנוֹ דִירִית לְהָ, בָר הַהְוָא דְאַקְרֵי צְדִיק. (ס"א רְהָאי אָרֶץ, וְלִית פָאוֹן דִירִית לְהָ, בָר הַהְוָא דְאַקְרֵי צְדִיק, דְהָא צְדִיק יִרְית לְמַטְרוֹנִיתָא וְדָאי) **דְהָא מַטְרוֹנִיתָא בֵיהֶת אַתְדְבָקָת לְאַתְבָסָמָא, וְצְדִיק יִרְית לְמַטְרוֹנִיתָא נְדָאי.**

אָוֶת הַכָּא, בְּחַבִּיבוֹתָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיְשָׂרָאֵל, אָמֶר, וְעַמְךָ בְּלָם צְדִיקִים, וּבְגַיְן פֶה לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אָרֶץ, אַתְחַזּוּן לִירִית לְמַטְרוֹנִיתָא. מַאי טָעֵמָא אַקְרֵזֶן צְדִיקִים, וּמַאי טָעֵמָא יִרְתֵּן לְמַטְרוֹנִיתָא. בְגַיְן דְאַתְגָּזָרֶז. בָמָה דְתָגִינָן, כָל מָנוֹ דְאַתְגָּזָר, וְעַיְלָבְהָאי דְאַתְגָּזָר. (ס"א בְּרִית קָדִישָׁא וְעַיְלָבְהָאי) **אַחֲסָנָא, וְנִטְיר לְהָאי בְּרִית, עַל**

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

בְגַלְלָל שְׁנֶדֶבְקִים בְגַנְוָף שֶׁל הַפְּלָקָה, שְׁבַתּוּב צְדִיק, שְׁהָרִי הַצְדִיק יִרְשֵׁא אֶת הַגְבִּירָה וְדָאי שְׁהָרִי דְבָרִים) וְאַתָּם הַדְבָקִים בָה' אֱלֹהִיכֶם חַיִם בְלָכֶם הַיּוֹם.

רַבִּי יצחק פָתָח וַיֹּאמֶר, וְעַמְךָ בְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אָרֶץ, פָסּוּק זֶה הוּא סָוד עַלְיוֹן בֵין קוֹצְרִי הַשְׁדָה, שְׁהָרִי בְסּוֹד הַאַגְּדָה שָׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן שִׁירְשָׁת הַיּוֹרֶשֶׁה הַעַלְיוֹנָה שֶׁל אָוֹתָה אָרֶץ, אֵין מֵשִׁירֶשׁ אָוֹתוֹ פָרֶט לְאָוֹתוֹ שְׁנָקְרָא צְדִיק. נְשָׁל הָאָרֶץ הַזֹּאת, וְאֵין מֵשִׁירֶשׁ אָוֹתָה פָרֶט לְאָוֹתוֹ שְׁנָקְרָא

וְאַתְּדַבֵּק בְּגֻפָּא דְמִלְכָא, וְעַל בְּהָאִ צְדִיק. וּבְגַנִּי כֹּה אֲקָרֶז צְדִיקִים, וְעַל דָּא לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. מַאי אָרֶץ, דָּא אָרֶץ הַתִּים.

אַחֲדָר וְאָמֵר, נִצְרָמְטָעִי מְעַשָּׂה יָדִי לְהַתְּפָאָר. נִצְרָמְטָעִי, עֲנָפָא מַאֲינָנוּ עֲנָפָין, דְנַטְעָ קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדָבָר עַלְמָא. דְבָתִיב, (בראשית ב') וַיַּטְעַ ה' אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדָן מִקְדָּם, וְהָאִי אָרֶץ חַד מַפְנִיהוּ. בְּגַנִּי כֹּה, נִצְרָמְטָעִי מְעַשָּׂה יָדִי לְהַתְּפָאָר.

דָּבָר אחר, וְעַמְךָ כָּלָם צְדִיקִים, דָּא יַעֲקֹב וּבְנָיו דְנַחֲתוּ לְמִצְרָיִם בֵּין עַם קָשִׁי קָדָל, וְאַשְׁתַּבְחוּ בָּלָהוּ וּפְאַיִן. וּבְגַיֵּן כֹּה בְּתִיב, לְעוֹלָם (דף רטו ע"ב) יִירְשׁוּ אָרֶץ דְמַתְּפָנָן סְלִיקָוּ לִירִית אָרֶץ קְדִישָׁא.

וַיְחִי יַעֲקֹב בָּאָרֶץ מִצְרָיִם, אַפְמָא פַּרְשָׁתָא דָא

לשון הקידוש

וְשִׁמְרָא תְּהִבָּרִית הַזָּו, נְבָנָס וְנִדְבָּק בְּגֻפָּה מִהָּם, וְמִשּׁוּם בְּךָ נִצְרָמְטָעִי מְעַשָּׂה יָדִי הַמֶּלֶךְ וְנְבָנָס בְּצְדִיק וְהָא וְלִבְנָן נִקְרָאוּ צְדִיקִים, וְעַל בָּהּ לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אָרֶץ. אַיוֹו וְבָנָיו שִׁירָדו מִצְרָיִם בֵּין עַם קָשִׁי עַרְף, וְגַמְצָאוּ כָּלָם צְדִיקִים, וְלִבְנָן כְּתוּב לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אָרֶץ, שְׁמַשָּׂם עַלּוּ לְרִשְׁת אֶת הָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה. וַיְחִי יַעֲקֹב בָּאָרֶץ מִצְרָיִם. לְמַה פָּרָשָׁה זוּ סְטוּמָה? רַבִּי יַעֲקֹב אָמֵר, בְּשַׁעַה שְׁמַת אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדָן מִקְדָּם, וְאָרֶץ זוּ הִיא אַחֲד

סתיימה. רבי יעקב אמר, בשעתא דמיאת יעקב, אסתימיו עיניהון דישראל. רבי יהודה אמר, דבדין נחתו לגולותא, ואשטעבידו בהזון.

רבי שמעון אמר, מה כתיב לעילא, ויישב ישראל באָרֶץ מִצְרַיִם באָרֶץ גֵּשָׁן וַיַּאֲחֹזֵוּ בָה וַיִּרְבּוּ מְאֹד. ובתיב ויהי יעקב, דלא אתחזוי לאפרše'a בין דא לדא. מה אינזון קיימי בתפנוקין דמלכין, וקכilio ענוגא וכסופין לגרמייהו. אוף יעקב נמי, קיים בתפנוקין מלכין, בענוגא וכסופה לגרמייה, לא אתרפְּשׁ דא מון דא.

זה בא אקרי ויהי. דהא כל יומוי לא אקרי ויהי, בגין דכל יומוי בצערא הו, בצערא אשתבחן, עלייה כתיב, (איוב ג) לא שלותי ולא שקטתי ולא נחתת למצרים, אקרי ויבא רגנו. בתר נחתת למצרים, אקרי

לשון הקודש

יעקב, נסתמו עיניהם של ישראל. רבי ומקבליםם לעצם ענג וכפסופים, אף יעקב יהודה אמר, שאו ירדן גלות והשטעבדו בהם.

רבי שמעון אמר, מה כתוב למללה? ובאן נקרה ויהי, שחרי כל ימי לא נקרה ויהי, משום שביל ימי דיו בצער, בצער נמצאו, ברות עליו (איוב ג) לא שלותי ולא שקטתי ולא נחתת ויבא רגנו. יעקב, שלא ראי לחדיר בין זה לזה. מה הם עומדים בתפנוקים של מלכים

וַיְהִי. חָמָא לְבִרִיה מֵלֶבֶד, חָמָא לְכָל בְּנֹוי זְבָאִין צְדִיקִין, וְכֹל הַזְּבָאִין בְּתֻעָנוֹתִי וְתִפְנוֹקִי עַלְמָא, וְהוּא יְתִיב בְּגִינְיוֹן כְּחַמֵּר טָב דִּיטִיב עַל דָּזְרָדִיאִיה, בְּדַיִן אֲקָרִי וַיְהִי יְעָקָב. וְלֹא פְּרִישׁ בֵּין וַיְפָרוּ וַיְרַבּוּ מִאֵד לְזִוְיחִי יְעָקָב, וְהַכִּי אֶתְתָּזְזִי.

שְׁבַע עַשְׂרָה שָׁנָה, מַאי טָעַמָּא שְׁבַע עַשְׂרָה שָׁנָה.
אֶלָּא אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כֹּל יוֹמָיו דִּיעָקָב בְּצַעֲרָא הָוּ, בְּצַעֲרָא אָעַבר לֹזַן בְּקָדְמִיתָא, בֵּין דְּחָמָא לְיוֹסָף, וְהַהָּא קָאִים קַמְפִיה, בְּדַיִן יְעָקָב מִסְתַּבֵּל בְּיוֹסָף, הָוּה אַשְׁתְּלִים בְּגַנְפְּשִׁיה, בְּאַילּוּ חָמָא לְאמִיה דְּיוֹסָף. דְּשִׁפְירּוּ דְּיוֹסָף דְּמַי לְשִׁפְירּוּ דְּרָחֵל. וְהַהָּא דְּמַי בְּגַרְמִיה בְּמָה דָּלָא אָעַבר עַלְיהָ צַעֲרָא בְּיוֹמָיו.

וּבְדַיִן יוֹסָף אֶתְפְּרֵשׁ מַגִּיה, בְּדַיִן אַתְקִים, לֹא שְׁלֹוְתִי וְלֹא שְׁקַטְתִּי וְלֹא נְחַתִּי וַיָּבָא רָגֵן. דְּדָא קְשִׁיא

לשון הקודש

בָּנוּ מֶלֶךְ, רָאָה אֶת כָּל בְּנֵינוֹ צְדִיקִים וּבְלָם בְּתִפְנוֹקִי וּבְתֻעָנוֹת הָעוֹלָם, וְהָא יוֹשֵׁב בְּגִינְיהם בֵּין טֹוב שְׁשֹׁוקֶט עַל שְׁמָרִי, וְאוֹנוֹ נִקְרָא וַיְהִי יְעָקָב, וְלֹא הַפְּרִיד בֵּין וַיְפָרוּ וַיְרַבּוּ מִאֵד לְבֵין וַיְהִי יְעָקָב, וְכֹדְרָאוֹי. **שְׁבַע** עַשְׂרָה שָׁנָה. מָה הַתְּעַם שְׁבַע עַשְׂרָה שָׁנָה? אֶלָּא אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כֹּל יְמֵי יְעָקָב הָיָה בְּצַעַר. בְּצַעַר עַבְרָ אֶתְהָם

לייה ליעקב מכל מה דעבר, ובזמנא דאתפרש יוסף מזיה, מה בתיב, (בראשית לו) יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה ונגו. וכל יומין דיעקב, לא היה לייה צערاء בהאי, והיה בכוי כל يوم לאינון שבע עשרה שנה דיופת.

מאי קאתיבו לייה, (בראשית מז) ויוסף ישית ידו על עיניה, הוא לך שבע עשרה שנה אחרני, בענוגין ותפנוקין והנאות וכסופין. הכא הוא דכתיב ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ונגו. תנא, כל אינון שניין, שכינה תא יקרה דקדשא בריך הוא, עמיה אשתקחא, ובגין לך חיים אקרזון.

תא חוי, כתיב ותהי רוח יעקב אביהם, אתהו דהא בקדמיתא מית היה ההוא רוחא דיליה, ולא היה מתרין לך לא רוחא דהא רוחא

לשון הקודש

רנו, שוה היה קשה ליעקב מכל מה בענוגים ותפנוקים והנאות וכסופים. והוא שבר טוב ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ונגו. שניין, שב אלוטן שנים שכינתם כבודו של הקדוש ברוך הוא נמצאה עמו, ולבן אלו נקראו חיים. **בא** ראה, כתוב ותהי רוח יעקב אביהם. גראה היה שבחתלה מרתה היהת אורה הרום שלו ולא היה מתרין לך כל יום על עיניה. תרי לך שבע עשרה שנים אחרות

שבע עשרה שנה של יוסף. מה השיבו לו? שם וויסוף ישית ידו על

דָלְעִילָא, לֹא שְׁרִיא בְּרִיקְנִיא. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, שְׁכִינַתָּא
לֹא שְׁרִיא, אֶלָּא בְּאַתָּר שְׁלִימָם, וְלֹא בְּאַתָּר חֶסֶר, וְלֹא
בְּאַתָּר פָּגִים, וְלֹא בְּאַתָּר עַצִּיב, אֶלָּא בְּאַתָּר דָּאַתְּבּוֹן,
בְּאַתָּר חֶדוֹ. וּבְגַזְוָן בָּה, כֹּל אַינְנוּ שְׁנִין דִּיוֹסֶף אַתְּפָרְשָׁ
מֵאֲבוֹי, וַיַּעֲקֹב הַזָּה עַצִּיב, לֹא שְׁרִיא בֵּיה שְׁכִינַתָּא.

תְּנָא, אָמֵר רַבִּי אֶלְעֹזֶר אָמֵר רַבִּי אָבָא, בְּתִיב, (תְּהִלִּים
ק) עָבְדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי בָּרְגָּנָה.
לְאַפְקָא, דְּלִית פּוֹלְחָנָא דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא, אֶלָּא מְגֻ
חָדָה. דָּאַמֵּר רַבִּי אֶלְעֹזֶר, לִית שְׁכִינַתָּא שְׁרִיא מְגֻ
עַצְבּוֹת, דְּבַתִּיב (מלכים ב' ג) וְעַתָּה קָחוּ לֵי מְגַנֵּן וְהִיה בְּגַנֵּן
הַמְּגַנֵּן. מְגַנֵּן מְגַנֵּן תְּלַת וַיְמִינֵי אַפְמָא. בְּגַזְוָן לְאַתְּעָרָא
רוֹחָא מְשֻׁלִּימָתָא דְּכָלָא, דְּהַזָּא רֹוחָה שְׁלִימָא.

**אָמֵר רַבִּי אָבָא, תִּמְןָ תְּגִינָן, מְאַרְבָּע סְטְרִין כָּלָא
אַשְׁתְּפָח, וְכֹל שְׂרֵשִׁין דְּעַלְאִין וְתַתְאִין בְּהָזָה**

לשון הקידוש

אָבָא, בְּתוּב (תְּהִלִּים ק) עָבְדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה
בָּאוּ לִפְנֵי בָּרְגָּנָה. לְהַזָּיא, שָׁאַי עֲבוֹדָת
הַקָּדוֹשׁ בָּרוֹךְ הוּא אֶלָּא מְהֻזָּקָה חֲרוֹתָה.
שָׁאַמֵּר רַבִּי אֶלְעֹזֶר, אֵין שְׁכִינַה שְׂרוֹה
מִתּוֹךְ עַצְבּוֹת, שְׁבָתוֹב (מלכים-ב' ג) וְעַתָּה
שִׁמְחָה, וְלֹכֶן בְּכָל אַוְתָן שְׁנִים שִׁוּסָפָ
נְפִרְדָּמָא בְּיוֹם וַיַּעֲקֹב הַזָּה עַזְוֹב, לֹא
שְׁרָתָה בּוּ שְׁכִינַה.

שְׁלִשָּׁה פְּעָמִים לְשֵׁם מָה? בְּרוּ רָוחָם
מְשֻׁלִּימות הַבְּלִי, שְׁהָוָא רֹוחָה שְׁלִים.

אָמֵר רַבִּי אָבָא, שְׁנִינוּ, הַכֵּל גַּמְצָא